

sed tale quippiam, quod artificio erga instrumentum, animæ erga corpus, hero erga feruum: nam hæc vtilitatem ab iis consequuntur, qui ipsis vti consueuerunt. Sed erga inanimata neque amicitia vlla est, neque ius, neque erga equum, aut bouem, neque erga feruum, quatenus feruus est. nihil enim habent commune. nam sicut feruus animatum est instrumentum, ita instrumentum inanimatum feruus est: quocirca in eo quod est feruus, erga ipsum amicitia non est: in eo quod homo, est: quippe cum vniciuique homini ius quoddam esse videatur erga vnumquemque, qui cum ipso legis, ac fœderis esse participes potest, & amicitia igitur erit, quatenus homo est. Atque in tyrannidibus quidem & amicitia, & iuris parum admodum est, in populi administrationibus plurimum, cum enim sint æquales, multa inter se habent communis.

CAPVT XIII.

IN communiōe igitur & societate omnīs amicitia consistit, sicut dictum est, consanguineam tamen & sodalitiā segregari quispiam: nam ciuiles, & tribules, & nauticæ: & quæ sunt huiusmodi, sociabilibus magis similes sunt. esse enim quasi ex pactiōe etiam videntur, inter has verò aliquis etiam hospitalitiā reponeret. Consanguinea autem esse multiformis videtur, & tota ex paterna dependere. parētes enim amāt liberos, quasi ex se quiddam sint: liberi autem parentes, quasi ex illis quippiam sint, magisque sciunt parētes qui ex se orti sint liberi quàm nati ex illis se esse genitos, maiorē autem id à quo aliquid est, cum genito habet necessitudinis connexionem: quàm quod factum est, cum eo qui fecit, proprium enim ei à quo oritur quippiam, est id quod ex ipso oritur: ut dens, ut capillus, & quodlibet ei qui id habet, illorum autem nulli id à quo oritur, vel iminus, accedit etiā longinquitas temporis, hi siquidem liberos statim vbi nati sunt, amāt illi progressu temporis patētes, vbi intelligētiam, aut sensum adepti sunt. Atque hinc cur matres magis diligāt, etiam patet. Parentes igitur filios ut seipfos amāt, qui enim ex ipsis oriuntur, sunt quasi alteri ipsi, dū separati sunt, filij autē parētes, ut ab illis producti. At fratres se mutuo diligūt ex eo, quod ex iisdem nati sunt. eadem enim quam cum illis habent, natura ipsos inter se esse idem facit: vnde inquirunt eundem sanguinem eandem-

A ἀλλὰ οἷον τυχίτη πρὸς ὄργανον, καὶ ψυχὴ πρὸς σῶμα, καὶ διασπότη πρὸς δούλον· ἀφελείται μὲν γὰρ ταῦτα ὑπὸ τῆς χειρὸς αἰτίας· φιλία δὲ οὐκ ἔστι πρὸς τὰ ἀψυχὰ, οὐδὲ δίκαιον, ἀλλ' οὐδὲ πρὸς ἄπαιον ἢ βρωτῶν, οὐδὲ πρὸς δούλον ἢ δούλος. οὐδὲν γὰρ κοινόν ἔστι· ὁ γὰρ δούλος, ἐμφυλον ὄργανον· τὸ δὲ ὄργανον, ἀψυχρον δούλος· ἢ μὲν οὖν δούλος, οὐκ ἔστι φιλία πρὸς αὐτὸν, ἢ δὲ ἀνδραποδιστὴν δούλον γὰρ εἶναι πὶ δίκαιον παντὶ ἀνδρὶ πρὸς πάντα τὸν δουραζόμενον κοινωῆσαι νόμου καὶ σωθῆναι· καὶ φιλίας δὲ, καὶ δ' ὅσον ἀνδραποδιστῆ· ὅπῃ μικρὸν δὲ καὶ ἐν ταῖς τυραννίαις ἀφ' αἰτίας καὶ τὸ δίκαιον· αἱ δὲ ἐν ταῖς δημοκρατίαις, ὅπῃ πλείους· πολλὰ γὰρ τὰ κοινὰ ἴσασιν οὕσιν.

Κεφάλαιον εἰς.

EN κοινωῆσι μὲν οὖν πάντα φιλία ἔσται, καὶ ἀπὸ εἰρήνης. ἀφορίσει δὲ ἀπὸ τῆς τιμῆς τε συγγενικῆς καὶ τιμῆς ἐπιμελικῆς· αἱ δὲ πολιτικῆς, καὶ φυλετικῆς, καὶ συμπολικῆς, καὶ ὅσαι τοιαύται, κοινωῆσιν ἐσθίονται μάλιστα· οἷον γὰρ καὶ ὁμολοῦσιν ἀνά φαινομένη· εἰς ταύτας δὲ τάξιεν **D** ἀπὸ τῆς καὶ τιμῆς ξενικῆς, καὶ ἡ συγγενικῆ δὲ φαίνεται πολυειδής, εἶναι, καὶ ἡ ἡρώδης πάντα ἐν τῆς πατρικῆς· οἱ γονεῖς μὲν γὰρ σέβονται τὰ τέκνα, ὡς ἑαυτῶν τὸ ὄντα· τὰ δὲ τέκνα, τῶν γονεῖς, ὡς ἀπὸ ἐμείνων τὸ ὄντα, μάλλον δὲ ἴσασιν οἱ γονεῖς τὰ ἐξ αὐτῶν, ἢ τὰ γνησθέντα ὅπῃ ἐν τούτων· καὶ μάλλον συμμικταίται τὸ ἀφ' οὐ τῆς γνησθέντι, ἢ τὸ γνησθέντων τῶν ποσιν ἴσασιν· τὸ γὰρ ἐξ αὐτῶν, οἰκίον τῆς ἀφ' οὐ, οἷον ὁδοῖς, ἢ θρησκείας, ἢ ὅποιου τῆς ἔχοντα· ἐμείνων δὲ οὐδενὶ τὸ ἀφ' οὐ, ἢ ἡπὶον· καὶ τῆς πλῆθει δὲ τῶν γονεῶν· οἱ μὲν γὰρ, δουλοῖς γνησθέντων σέβονται· τὰ δὲ, πρὸς ἐξόντα τὰς γονεῖς, τῶν γονεῖς, σὺν ἴσασιν ἢ ἀφ' ἑδνησιν λαβόντα. ἐν τούτων δὲ δούλον καὶ **F** εἰ ἀφ' αἰτίας μάλλον αἱ μητέρες, γονεῖς μὲν οὖν τέκνα φιλοῦσιν ὡς ἑαυτοῖς· τὰ γὰρ ἐξ αὐτῶν, οἷον ἑτεροῖς αὐτῶν τῆς καυχόμεναι τέκνα δὲ, γονεῖς, ὡς ἀπὸ ἐμείνων πεφυκότα· ἀδελφοὶ δὲ, ἀλλήλοισι, τῆς ἐν τῆς αὐτῶν πεφυκέναι· ἢ γὰρ πρὸς ἐμείνων ταύτων, ἀλλήλοισι ταύτων ποιεῖ· διὸ φασὶν ταύτων αἴμα, καὶ οἶζον,